

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΕ-32	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΩΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ: ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΝΑΛΙΟ, ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΚΑΙ ΧΕΡΣΑΙΟ ΑΡΧΑΙΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική / Αγγλική για τους φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/TMS248/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές οφείλουν να μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να αποτιμούν την σχέση αρχαιολογίας και περιβάλλοντος και να αξιολογούν την αλληλεπίδραση τους σε σχέση με την ενάλια, παράκτια και χερσαία αρχαιολογία - να συλλέγουν υλικά από το αρχαιολογικό περιβάλλον για να ανασυστήσουν το αρχαιοπεριβάλλον καθώς και τις παράκτιες περιοχές, διαχειριζόμενοι τα υπολείμματα του αρχαίου κόσμου με την αρμόζουσα προσέγγιση - να αξιολογούν τα κατάλοιπα (ζωικά, φυτικά, γεωλογικά, ανθρωπογενή) να τα κατηγοριοποιούν ώστε να μπορούν να ανασυνθέσουν ένα (ενάλιο, παράκτιο, χερσαίο) οικισμό με το περιβάλλοντα χώρο του - να ερμηνεύουν την περιβαλλοντική αρχαιολογία με όλα τα εργαλεία που έχουν στην διάθεση τους (απεικόνιση ψηφιακή, σχέδιο, αναλύσεις υλικών, καταλοίπων, καταστροφής οικισμού, επίπεδο ανάπτυξης, πολιτισμική φάση κ.α). - να συνδέουν και ταξινομούν τα ευρήματα μεταξύ τους και με σύγκριση με παρόμοια άλλων θέσεων, να προβλέπουν επικινδυνότητα από φυσικά φαινόμενα κλιματικών

αλλαγών, ώστε να προβλέπουν την φυσική επικινδυνότητα του εδάφους αρχαιολογικών χώρων.

- να γνωρίζουν την άμεση σχέση αρχαιολογίας και περιβάλλοντος που αποτελούν βασική παράμετρο διαμόρφωσης των πολιτισμικών φάσεων κυρίως σε ότι αφορά μεταβολές στάθμης θαλάσσης, ακραία φυσικά φαινόμενα, ηφαίστεια, σεισμοί, πλημμύρες, τσουνάμι.
- να γνωρίζουν την προσέγγιση εντοπισμού, ανέλκυσης, συντήρησης και μελέτης καταλοίπων ενάλιας αρχαιολογίας (αρχαία ναυάγια, βύθιση παράκτιων πόλεων, αρχαίες φυσικές καταστροφές, ανάδειξη υποθαλάσσιου αρχαιολογικού πλούτου, θαλάσσιο οικοσύστημα) με γεωαρχαιολογικές τεχνικές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- *Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών*
- *Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον*
- *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*
- *Λήψη αποφάσεων*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η μελέτη του αρχαίου περιβάλλοντος λαμβάνει υπόψη τις διάφορες παραμέτρους που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το τρόπο διαβίωσης- επιβίωσης των αρχαίων κοινωνιών. Ειδικότερα όσες συνδέονται με 1) το θαλάσσιο περιβάλλον/ ενάλια αρχαιολογία (ναυάγια, βυθισμένοι οικισμοί), παράκτιοι, νησιωτικοί οικισμοί, 2) αρχαιολογία καταστροφών, 3) ηφαιστειακές εκρήξεις, σεισμοί ως αιτίες καταστροφής, βύθισης, εξαφάνισης πόλεων, οικισμών, 4)στοιχεία γεωμυθολογίας σε σχέση με φυσικές καταστροφές, ερμηνεία μύθων με βάση γεωλογικά συμβάντα, 5)στοιχεία γεωμορφολογίας, παλαιοκλιματολογίας. Διδάσκονται βασικές γνώσεις, σχετικών διεπιστημονικών πεδίων, ως ερμηνευτικό υπόβαθρο για τις γεωαρχαιολογικές έρευνες, όπως ορυκτολογία, πετρολογία, ιζηματολογία, γεωμορφολογία, κλιματολογία, σεισμολογία, τεκτονική. Ειδικότερα εξετάζονται τα αίτια και οι συνέπειες ευστατικών κινήσεων, κλιματικών αλλαγών του Τεταρτογενούς με έμφαση το Ολόκαινο. Εξετάζονται επί πλέον στοιχεία παλαιοαστρονομίας, αιτιών προέλευσης των γήινων τροχιακών μεταβολών, που σχετίζονται με την περιοδικότητα των κλιματικών αλλαγών (θεωρία Milankovitch) και ιδιαίτερα εκείνων που σχετίζονται με τα φαινόμενα διαδοχής παγετωδών- μεσοπαγετωδών περιόδων, που επηρέασαν την εξελικτική πορεία της γήινης ζωής και ιδιαίτερα του ανθρώπου μέσα στο πέρασμα των γεωλογικού-αρχαιολογικού χρόνου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Παρουσιάσεις PowerPoint	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39 ώρες (1.56 ECTS)
	Προσωπική μελέτη	83 ώρες (3.32 ECTS)
	Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ECTS)
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Λυριτζής Ιωάννης (2005) Αρχαιολογία και περιβάλλον, Εκδ Καρδαμίτσα, Αθήνα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

1. Renfrew, C & Bahn, P (2001) Αρχαιολογία: Θεωρίες, μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές. (μτφρ. Ι. Καραλή-Γιαννακοπούλου) Εκδ. Καρδαμίτσα
2. Καραλή Λίλιαν (2005) Περιβαλλοντική Αρχαιολογία, Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα
3. Branch, Nick *et al*, 2005, *Environmental Archaeology, Theoretical and Practical Approaches* Oxford University Press, Oxford & New York

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: